

1 חוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששחררו, התשס"ה-2005

1. הגדרות

[תיקונים: התשס"ז, התשפ"ד, התשפ"ד (מס' 2)]

בחוק זה -

- "הוועדה" - הוועדה להכרה באדם כפדוי שבי שמונתה לפי הוראות סעיף 3;
- "חוק הביטוח הלאומי" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- "חוק הנכים" - חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב];
- "חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה" - חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970;
- "חוק תגמולים לבני משפחה" - חוק תגמולים לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולות איבה, התשפ"ד-2023;
- "חטוף" - מי שנקבע שהוא חטוף לפי סעיף 3 לחוק תגמולים לבני משפחה;
- "כוחות אויב" - כוחות צבאיים או צבאיים למחצה או בלתי סדירים של מדינה עוינת לישראל, ארגון עוין לישראל או מי שפועל תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם או על מנת לקדם את מטרותיהם;
- "פדוי שבי" - מי שהוכר לפי הוראות סעיף 2 לצורך קבלת תשלומים לפי חוק זה;
- "שירותי הביטחון" - כהגדרתם בסעיף 63א לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970;
- "שירות בכוחות הביטחון" - כל אחד מאלה:
- (1) שירות בשירותי הביטחון כהגדרתו בסעיף 63א לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970;
- (2) שירות במשטרת ישראל או בשירות בתי הסוהר;
- "שירות צבאי" - שירות ביטחון כמשמעותו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, ולגבי התקופה שלפני יום כ"ט בכסלו התש"ט (31 בדצמבר 1948) - גם כל שירות בארגוני ההגנה, אצ"ל, לח"י וכל שירות אחר ששר הביטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לענין חוק זה;
- "השר" - שר הביטחון.

2. הכרה כפדוי שבי

[תיקונים: התשע"א, התשפ"ד, התשפ"ד (מס' 2)]

- (א) הוועדה תכיר באדם שהוגשה בקשה בעניינו לפי הוראות סעיף 4, כפדוי שבי אם התקיימו בו, להנחת דעתה, כל אלה:
- (1) בעת שירותו הצבאי או בעת שירותו בכוחות הביטחון הוא נפל בשבי האויב לרבות בשבי ארגון שמטרותיו או פעולותיו מכוונות למיגור המדינה או לפגיעה בבטחונה של המדינה או בביטחון תושביה (להלן - שבי האויב), ושהה בשבי האויב במשך 14 ימים לפחות;
- (2) ארגון הצלב האדום אישר את נפילתו בשבי כאמור בפסקה (1), או שהוא הוכיח בדרך אחרת, את נפילתו בשבי כאמור.

- (א1) הוועדה תכיר באדם שהוגשה בקשה בעניינו לפי סעיף 4 כפדוי שבי אף אם לא מתקיימים בו התנאים המנויים בסעיף קטן (א), אם נקבע כי הוא היה חטוף, והוכח להנחת דעתה כי שהה בידי כוחות אויב במשך 14 ימים לפחות ובלבד שהוא חייל, משרת בכוחות הביטחון או שמתקיים בו תנאי מהתנאים שבפסקה (1) או (2) בסעיף 4(א) לחוק תגמולים לבני

משפחה.

(ב) הוועדה רשאית להכיר באדם כפדוי שבי אף אם התקופה שבה שהה בשבי האויב או בידי כוחות אויב קצרה מהתקופה האמורה בסעיף קטן (א)(1) או (א)(1א), אם ראתה כי קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות לעשות כן, ולאחר ששקלה את נסיבות נפילתו בשבי, מקום השבי, תנאי השבי וזהות השבים ולעניין חטוף - את נסיבות החטיפה, מקום החזקתו כחטוף, תנאי ההחזקה וזהות החוטפים.

(ג) הוועדה רשאית שלא להכיר במי שנפל בשבי האויב או נחטף בעת שירותו הצבאי או בעת שירותו בכוחות הביטחון כפדוי שבי אף אם מתקיימים בו התנאים שבסעיף קטן (א) או (א1), לאחר ששמעה, לעניין מי שנפל בשבי האויב או שנחטף בעת שירותו הצבאי, את עמדת ראש אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל, ולעניין מי שנפל בשבי האויב או מי שנחטף בעת שירותו בכוחות הביטחון - את עמדת נציג שירות הביטחון הנוגע בדבר או משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר, לפי העניין, אם התקיים באדם אחד מאלה:

(1) נפילתו בשבי האויב או חטיפתו נגרמה עקב התנהגות רעה חמורה מצדו;

(2) לגבי מבקש שנפל בשבי האויב או נחטף בעת שירותו הצבאי - נפילתו בשבי האויב או חטיפתו היתה

בעת עריקה כהגדרתה בסעיף 92 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

(ג1) הוועדה לא תכיר באדם שנחטף לא בעת שירותו הצבאי או שירותו בכוחות הביטחון כפדוי שבי אף אם מתקיימים בו התנאים שבסעיף קטן (א1), אם הוא משתייך לכוחות האויב, מסייע להם או פועל בשליחותם או מטעמם או על מנת לקדם מטרותיהם.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על אדם שהבקשה להכרה בעניינו הוגשה לאחר פטירתו, והוראות סעיף 4 יחולו בשניונים

המחויבים.

3. הוועדה להכרה באדם כפדוי שבי

[תיקונים: התשפ"ד, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) השר ימנה ועדה של שלושה חברים שבסמכותה להכיר באדם כפדוי שבי לצורך קבלת תשלומים לפי חוק זה, ואלה חבריה:

(1) נציג משרד הביטחון, והוא יהיה היושב ראש;

(2) לענין מי שנפל בשבי האויב או נחטף בעת שירותו הצבאי - נציג צבא הגנה לישראל, לענין מי שנפל בשבי

האויב או נחטף בעת שירותו בכוחות הביטחון - נציג שירות הביטחון הנוגע בדבר או משטרת ישראל או שירות

בתי הסוהר, לפי הענין ולעניין מי שנחטף בפעולת איבה לא בעת שירות צבאי או שירות בכוחות הביטחון -

נציג המוסד לביטוח לאומי;

(3) נציג ציבור.

(ב) הודעה על הרכב הוועדה ומענה תפורסם ברשומות.

(ג) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.

(ד) הוועדה לא תהיה קשורה בסדרי הדין ובדיני הראיות, למעט ראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש],

התשל"א-1971, ותנהג בדרך הנראית לה מועילה ביותר לביורור השאלות העומדות לדיון.

4. בקשה להכרה כפדוי שבי

[תיקונים: התשפ"ד, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) בקשה להכרה באדם כפדוי שבי תוגש לוועדה בטופס כפי שהורתה (בחוק זה - בקשה להכרה); בבקשה להכרה במי

שהיה שבו כפדוי שבי יפורטו נסיבות נפילתו בשבי של המבקש, מקום השבי, תנאי השבי וזהות השבים, ויצורפו לה

מסמכים המאשרים את נפילתו בשבי האויב; לבקשה להכרה במי שהיה חטוף כפדוי שבי תצורף החלטה בדבר קביעה לפי סעיף 3 לחוק תגמולים לבני משפחה; לא היו בידי המבקש מסמכים כאמור, תדאג הוועדה לקבלם.

(ב) החלטת הוועדה בבקשה להכרה תתקבל בהקדם האפשרי, והודעה על החלטתה תימסר למבקש בתוך שלושה חודשים מיום שנמסרה לה הבקשה.

5. תשלום לפדוי שבי

[תיקונים: התשע"ב, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) מי שהוכר כפדוי שבי זכאי לתשלום חודשי בסכום של 3,300 שקלים חדשים, אשר ישולם לו כלהלן:

(1) תשלום למפרע עבור החודשים החל מה-1 בחודש שבו הגיש את הבקשה להכרה ועד תום החודש שבו הוכר כפדוי שבי;

(2) תשלום חודשי החל מה-1 בחודש לאחר החודש שבו הוכר כפדוי שבי ועד שימלאו לו 67 שנים;

(3) מלאו לפדוי שבי 67 שנים, ישולם לו באותה שנה, למפרע, סך כל התשלומים החודשיים עד תום אותה שנה בתשלום אחד; בשנה שלאחר מכן ולמשך כל ימי חייו של פדוי השבי ישולמו לו התשלומים החודשיים בתשלום שנתי אחד, ב-1 בינואר בכל שנה;

(4) מלאו לפדוי שבי 80 שנים, תיווסף לתשלומים המשולמים לו לפי פסקה (3) תוספת בשיעור 25 אחוזים.

(א1) מי שהוכר כפדוי שבי לאחר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ישולם לו, נוסף על התשלום לפי סעיף קטן (א), מענק הסתגלות חד-פעמי בסכום של 50,000 שקלים חדשים, בתוך שלושים ימים מהמועד שהוכר כאמור.

(ב) הסכומים האמורים בסעיף זה יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית השכר הממוצע, המעודכן באותו יום, לעומת השכר הממוצע המעודכן ב-1 בינואר של השנה הקודמת; לעניין זה, "השכר הממוצע" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי.

6. מניעת העברת זכות לתשלום

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

(א) זכות לתשלום לפי סעיף 5 אינה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול בכל דרך שהיא.

(ב) זכות לתשלום לפי סעיף 5 אינה עוברת בירושה.

7. הוראות מיוחדות לענין תשלום

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

תשלום המשתלם לפי סעיף 5 לא ייחשב כהכנסה לענין -

(1) פקודת מס הכנסה, או תשלומי חובה או היטלים אחרים;

(2) סעיף 9 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980;

(3) חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב].

8. בן זוג של פדוי שבי שנפטר

[תיקונים: התשע"א, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) נפטר פדוי שבי, זכאי בן זוגו בשעת פטירתו לתשלום לפי הוראות סעיף 5(א), למשך תקופה של שנה מיום פטירתו; בסעיף זה, "בן זוג" - לרבות ידוע בציבור.

(ב) הוכר פדוי שבי לאחר פטירתו, זכאי מי שהיה בן זוגו בשעת פטירתו לתשלום חד-פעמי בסכום השווה ל-12 תשלומים

חודשיים כאמור בסעיף 5(א), ב-1 בחודש לאחר החודש שבו הוכר פדוי השבי כאמור.

8. מתן תשלומים ושיפוי

(תיקון התשפ"ד)

(א) תשלומים לפי חוק זה לענין פדוי שבי שנפל בשבי או שנחטף בעת שירותו הצבאי או בעת שירות בכוחות הביטחון ישולמו באמצעות משרד הביטחון; תשלומים כאמור לענין פדוי שבי אחר ישולמו באמצעות המוסד לביטוח לאומי.

(ב) בקשות לפי חוק זה לענין פדוי שבי שהוא חייל או משרת בכוחות הביטחון יוגשו לוועדה באמצעות משרד הביטחון; בקשות לענין פדוי שבי אחר יוגשו לוועדה באמצעות המוסד לביטוח לאומי, ויחולו הוראות סימנים א' ו-ב' לפרק י"ד לחוק הביטוח הלאומי, למעט סעיפים 297א, 299 ו-308, בשינויים המחויבים.

(ג) אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי, על פי דרישתו, על כל הוצאה שהוציא למתן התשלומים לפי הוראות חוק זה ועל החלק היחסי מההוצאות המינהליות של המוסד לביטוח לאומי הנובעות מביצוע חוק זה.

(ד) בסעיף זה, "כוחות הביטחון" - משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר ושירותי הביטחון.

8. זכויות לחטופים ששוחררו

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

(א) בלי לגרוע מהוראות חוק זה, חטוף שנחטף ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ושוחרר, ואשר הוכר כפדוי שבי (בסעיף זה - חטוף ששוחרר), יהיה זכאי לזכויות לפי כל חיקוק שלהן זכאי נכה שנקבעה לו דרגת נכות בשיעור 50% בשל הפרעה בתר-חבלתית לפי חוק הנכים, או שלהן זכאי נפגע שנקבעה לו דרגת נכות כאמור לפי סעיף 5 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, לפי העניין.

(ב) לענין כל דין, יראו את הזכויות המוענקות לפי סעיף קטן (א) לחטוף ששוחרר כאילו היו זכויות המוענקות לפי חוק הנכים או חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, לפי העניין, ויחולו לגבי אותו אדם ההוראות הקבועות בכל דין לענין נכה או נפגע, לפי העניין, שנקבעה לו דרגת נכות כאמור בסעיף קטן (א), והוא יהיה זכאי לכל טובת הנאהשזכאי לה נכה או נפגע.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו מיום שהוכר חטוף ששוחרר כפדוי שבי, ולענין חייל בשירות מילואים או בשירות סדיר, למעט לפי התחייבות לשירות קבע - ממועד שחרורו משירות כאמור.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע קביעה של דרגת נכות בשל פגימה נפשית, לרבות הפרעה בתר-חבלתית בשיעור גבוה מ-50%, או בשל פגימה פיזית, שנגרמה לחטוף ששוחרר בשל חטיפתו.

(ה) חטוף ששוחרר זכאי למימון טיפול רפואי אף אם הטיפול אינו במחלה או בחבלה שהוכרה לגביו לפי חוק הנכים או חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, לפי העניין, במשך 36 חודשים מהמועד האמור בסעיף קטן (ג); ואולם מימון כאמור לא יינתן בעד טיפול רפואי לענין שירותי בריאות הכלולים בתוספת השנייה או בתוספת השלישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, ובלבד שהחטוף ששוחרר זכאי להם לפי אותו חוק או לפי ביטוח שנערך לטובתו בהשתתפות המדינה לפי סעיף 43א לחוק הנכים או לפי סעיף 6א לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

9. התיישבות

(תיקון התש"ע)

(בוטל).

10. ביצוע ותקנות

השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

(תיקון התש"ע)

(א) תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו (בסעיף זה - יום התחילה).
 (ב) על אף הוראת סעיף 5(1), פדוי שבי שנפל בשבי האויב לפני יום התחילה, זכאי לתשלום למפרע בסך 1,000 שקלים חדשים עבור כל חודש החל מיום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) ועד תום החודש שבו הוכר כפדוי שבי. ואולם מי שהגיש בקשה אחרי יום ד' בכסלו התשס"ח (14 בנובמבר 2007), יהיה זכאי לתשלום למפרע בסך 1,000 שקלים חדשים בעבור 24 החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו הוכר כפדוי שבי.
 (ג) (בוטל).

12. **תיקון חוק בתי משפט לענינים מנהליים - מס' 18**

(תיקון עקיף בחוק בתי משפט לענינים מנהליים, התש"ס-2000. התיקון שולב בחוק).

אריאל שרון

שאול מופז

ראש

הממשלה

שר הבטחון

משה קצב

ראובן ריבלין

נשיא המדינה

יושב ראש

הכנסת

[1]. ס"ח 2027, התשס"ה (16.8.2005), עמ' 977.

תיקונים: ס"ח 2083, התשס"ז (15.2.2007), עמ' 125. הצ"ח - כנסת 125, התשס"ז, עמ' 28 (ראו הוראות תחילה ותחולה בחוק המתקן);

ס"ח 2234, התש"ע (17.3.2010), עמ' 421. הצ"ח - כנסת 309, התש"ע, עמ' 108;

ס"ח 2285, התשע"א (28.3.2011), עמ' 670. הצ"ח - כנסת 351, התשע"א, עמ' 16;

ס"ח 2346, התשע"ב (22.3.2012), עמ' 226. הצ"ח - כנסת 449, התשע"ב, עמ' 126;

ס"ח 3105, התשפ"ד (7.11.2023), עמ' 68. הצ"ח - כנסת 983, התשפ"ד, עמ' 2;
ס"ח 3220, התשפ"ד (6.6.2024), עמ' 934 [התשפ"ד (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1750, התשפ"ד, עמ' 986
(כולל שינוי השם).

//